

บันทึก

เรื่อง การจัดหาผลประโยชน์ของครุสภา

(มาตรา ๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติครุ พุทธศักราช ๒๔๘๘)

กระทรวงศึกษาธิการได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ ศธ.๐๒๐๕/๑๒๗๕๐ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๑๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอให้พิจารณาให้ความเห็นในปัญหาเรื่อง การจัดหาผลประโยชน์ของครุสภา โดยมีข้อเท็จจริงว่า ครุสภาได้ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติครุ พุทธศักราช ๒๔๘๘ และมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีคณะกรรมการอำนวยการของครุสภาเป็นผู้ใช้อำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติครุฯ ดังกล่าว ในการปฏิบัติงานของครุสภานั้น ครุสภาไม่ได้รับงบประมาณแผ่นดินเพื่อใช้จ่ายในการดำเนินงาน คณะกรรมการอำนวยการของครุสภาจึงได้จัดตั้งองค์การค้ำของครุสภาขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติครุ พุทธศักราช ๒๔๘๘ เพื่อรับสนองงานและนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการผลิต จำหน่ายแบบเรียนและวัสดุอุปกรณ์การศึกษา และหาผลประโยชน์ให้แก่ครุสภาเพื่อนำไปใช้จ่ายในการดำเนินงาน กิจการขององค์การค้ำของครุสภาได้ขยายออกไปอย่างกว้างขวางเต็มทีจนไม่อาจขยายกิจการออกไปได้อีก คณะกรรมการอำนวยการของครุสภาจึงเห็นสมควรจัดตั้งเป็นรูปบริษัท จำกัด โดยครุสภาและสมาชิกของครุสภาลงทุนร่วมกันในอัตรา ๕ ต่อ ๔ หรือครุสภาถือหุ้นในบริษัทจำกัด ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๑ และสมาชิกของครุสภาถือหุ้นในส่วนที่เหลือ และจะตั้งเป็นหลายบริษัทจำกัด โดยมีหุ้นทำนองเดียวกันอยู่ในเครือบริษัทจำกัดเดียวกัน จึงขอหารือว่า การลงทุนของครุสภาเพื่อจัดหาผลประโยชน์มาใช้จ่ายในกิจการตามอำนาจหน้าที่ โดยการจัดตั้งบริษัท จำกัด จะดำเนินการตามนัยมาตรา ๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติครุ พุทธศักราช ๒๔๘๘ ได้หรือไม่ หรือจะมีปัญหาขัดข้องเกี่ยวพันกับกฎหมายอื่นอย่างไรบ้าง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้วเห็นว่า เมื่อพระราชบัญญัติครุ พุทธศักราช ๒๔๘๘ มาตรา ๕^๑ บัญญัติให้ครุสภาเป็นนิติบุคคล มาตรา ๕^๒ บัญญัติให้ครุสภาอาจมีรายได้จากเงินผลประโยชน์ต่าง ๆ จาก

^๑ มาตรา ๕ ให้มีสภาในกระทรวงศึกษาธิการ เรียกว่า ครุสภา และให้สภานี้เป็นนิติบุคคล

^๒ มาตรา ๕ ครุสภาอาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

๑. ค่า

๑. ค่า

(๓) เงินผลประโยชน์ต่าง ๆ จากการลงทุนและการจัดตั้งองค์การจัดหาผลประโยชน์ของครุสภา

๑. ค่า

๑. ค่า

การลงทุนและการจัดตั้งองค์การจัดหาผลประโยชน์ของครุสภาได้ และมาตรา ๖^๓ บัญญัติให้ครุสภามีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาและส่งเสริมครูเท่านั้น เมื่อพิจารณาถึงอำนาจหน้าที่ของครุสภาตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖ ย่อมเห็นได้ว่า การลงทุนหรือจัดตั้งองค์การจัดหาผลประโยชน์ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ที่ครุสภาจะกระทำได้นั้นต้องเป็นการลงทุนหรือการจัดตั้งองค์การจัดหาผลประโยชน์ ซึ่งมีลักษณะเป็นการเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ครุสภา แต่การลงทุนในรูปแบบตั้งบริษัทจำกัดนั้นเปิดโอกาสให้ผู้อื่นเข้าร่วมเป็นผู้ถือหุ้นกับครุสภา การดำเนินงานและผลประโยชน์ที่จะได้รับจากบริษัทจำกัดย่อมมีผู้อื่นร่วมอยู่ด้วยตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมีลักษณะเป็นการเสี่ยงภัยต่อการขาดทุนอันเป็นการขัดต่อนัยของมาตรา ๕ (๓) ที่มุ่งหมายจะให้ครุสภาดำเนินกิจการจัดหาผลประโยชน์โดยตั้งเป็นองค์การภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการอำนวยการของครุสภาโดยตรง ฉะนั้น จึงเห็นว่า ครุสภาไม่อาจจัดหาผลประโยชน์โดยดำเนินการในรูปแบบบริษัทจำกัดตั้งที่หาหรือมานั้นได้

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์
(นายสมภพ โหตระกิตย์)
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
กันยายน ๒๕๑๙

^๓ มาตรา ๖ ครุสภามีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) รับปรึกษาให้ความเห็นแก่กระทรวงศึกษาธิการในเรื่องนโยบายการศึกษาทั่วไป
- (๒) ให้ความเห็นแก่กระทรวงศึกษาธิการในเรื่องหลักสูตร แบบเรียนการสอน การอบรม การสอบไล่ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษา
- (๓) ควบคุมและสอดส่องจรรยา มารยาท และวินัยของครู พิจารณาลงโทษครู ผู้ประพฤติผิดตลอดจนพิจารณาคำร้องทุกข์ของครู
- (๔) รักษาผลประโยชน์ของครูและส่งเสริมให้ฐานะของครูเป็นที่มั่นคง
- (๕) หาทางให้ครูหรือครอบครัวของครูได้รับการช่วยเหลือและอุปการะตามสมควร
- (๖) ส่งเสริมฐานะของครูในทางความรู้ ความประพฤติ ความสามัคคีและความเป็นอยู่โดยจัดให้มีการอบรม ปาฐกถา การเผยแพร่ความรู้ การสโมสร และอื่น ๆ
- (๗) ปฏิบัติการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนแทนคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และแต่งตั้งอนุกรรมการต่าง ๆ ให้มีอำนาจหน้าที่และปฏิบัติการแทนอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนต่าง ๆ แล้วแต่กรณี สำหรับข้าราชการครู
- (๘) ปฏิบัติการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัดแทน ก.จ. และแต่งตั้งอนุกรรมการ ให้มีอำนาจหน้าที่และปฏิบัติการแทนได้ในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการส่วนจังหวัดซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นผู้สอนประจำในสถานศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด